

Betreft: Inbreng van UNETO-VNI, de ondernemersorganisatie voor de installatiebranche aan het Rondetafelgesprek Verduurzaming gebouwde omgeving in de koopsector, 18 april

Aan: Commissie Binnenlandse Zaken

Datum: 16 april 2018

De woningbezitter die zijn woning wil verduurzamen heeft momenteel veel vragen. Wat betekent de energietransitie voor mij? Heeft de gemeente plannen voor een duurzame warmtevoorziening in mijn wijk? Wordt mijn wijk aardgasvrij of komt er een tussenfase op weg naar een gasvrije toekomst? Hoe kan ik het beste energie besparen en zelf duurzame energie opwekken? Wat kost dat dan en wie gaat dat betalen?

Elk jaar worden in ons land 350.000 à 400.000 cv-ketels vervangen, waarvan circa de helft in de koopsector. Ketelvervanging lijkt een ideaal moment om te verduurzamen, maar in de praktijk is dat meestal niet het geval. De woningbezitter wil simpelweg zo snel mogelijk weer verwarming en warm water en tegen een zo laag mogelijke prijs. Dus wordt de oude cv-ketel zo snel mogelijk weer vervangen door een nieuwe, gasgestookte Hr-ketel.

Elke cv-ketelvervanging zonder verduurzaming is een gemiste kans. Is eenmaal de keuze gemaakt voor een nieuwe cv-ketel, dan ben je alweer snel vijftien jaar verder; het moment dat de nieuwe cv-ketel aan het einde van zijn levensduur is. Om de energietransitie te versnellen, moeten we deze situatie doorbreken en dat kan ook.

Wat is daarvoor nodig?

- **Duidelijkheid vanuit de overheid** over het verduurzamingsbeleid voor bestaande koopwoningen. Hoe gaat de overheid woningeigenaren faciliteren en ondersteunen?
- **Concrete uitwerking van de energietransitie op lokaal niveau.** Gemeentelijke warmteplannen moeten per wijk duidelijkheid geven over de toekomstige warmtevoorziening.
- Op basis van lokale warmteplannen **een wijkaanpak voor verduurzaming** realiseren. Cruciaal is draagvlak bij bewoners en samenwerking tussen gemeenten, burgers, netbeheerders (gas én elektriciteit) en bedrijfsleven. Een wijkaanpak kan standaardisering, schaalvoordelen en dus kostenreductie opleveren.
- **Consistent overheidsbeleid met betrekking tot subsidies** zodat zowel de burger als het bedrijfsleven weten waar ze aan toe zijn.
- **Snelle, grootschalige invoering van gebouw-gebonden financiering** (ook voor VvE's). De woningeigenaar betaalt daarbij op basis van een servicecontract een vast bedrag per maand voor de installaties die voor warmte en stroom zorgen. Bij verkoop van de woning neemt de koper het servicecontract over. Zo wordt de drempel voor verduurzaming van de woning fors verlaagd.
- **Invoering van een hogere rendementseis voor verwarmingsinstallaties** vanaf 2021. De traditionele, gasgestookte installaties kunnen niet aan die eisen voldoen. UNETO-VNI pleit er daarom met onder andere Energie Nederland en Greenpeace voor om al vanaf 2021 alleen nog cv-ketels te plaatsen in combinatie met energiezuinige (hybride) warmtepompen of andere duurzame alternatieven, zoals zonneboilers. Toepassing van hybride warmtepompen maakt het mogelijk om het aardgasverbruik te halveren zonder dat bouwkundige woningaanpassingen nodig zijn.
- **Voldoende technici om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen.** Tot 2020 verwacht de installatiebranche een tekort van 20.000 technische vakmensen. Dit is een conservatieve schatting

waarbij geen rekening wordt gehouden met een versnelling van de energietransitie. Investerings in de aantrekkelijkheid van het technisch vmbo en mbo zijn broodnodig. Dat geldt ook voor de regionale beschikbaarheid van techniekopleidingen.

Een extra belemmering voor de instroom van jonge technici is het dreigende tekort aan techniekdocenten. De overheid zou de bevoegdheidseisen moeten aanpassen en een meer flexibele lerarenopleiding tot stand moeten brengen. Daardoor zou onder meer de mogelijkheid ontstaan om professionals van bedrijven in te zetten in vmbo en mbo, de zogenaamde hybride docenten.

Er is een enorme (bij)scholingsopgave voor nieuwkomers in de branche én voor huidige werknemers. De installatiebranche wil samen met de overheid een grootschalig opleidingsprogramma voor duurzame technologie opzetten om aan de toekomstige vraag te kunnen voldoen.

- **Investerings en R&D.** Voor een snelle vergroening van onze elektriciteitsvoorziening is de ontwikkeling van opslagcapaciteit voor warmte en elektriciteit nodig. Ook verbetering van systeemrendementen en betere inpasbaarheid van systemen in de woning zijn nodig. De overheid kan daarnaast innovatie in standaardisering en industrialisering ondersteunen.

Urgentie is groot

Om de klimaatdoelstellingen te halen zullen we vanaf nu elke dag 1.000 woningen van het gas moeten halen. Lokale, duurzame energieopwekking is daarbij onmisbaar. De 5.000 leden van UNETO-VNI zetten er als energieregisseurs de schouders onder zetten om, samen met alle andere betrokken partijen, de energievoorziening te verduurzamen.

Over UNETO-VNI

UNETO-VNI is de ondernemersorganisatie voor de installatiebranche en de technische detailhandel. De 5.000 aangesloten installatiebedrijven zijn actief in de gebouwde omgeving, industrie en infrastructuur. Ze realiseren een gezamenlijke omzet van 13 miljard euro en bieden werkgelegenheid aan 150.000 personen. Met hun kennis over energiebesparing en duurzame technieken leveren onze leden een cruciale bijdrage aan de energietransitie in ons land.